

І. А. Стоянов

Вазов Іван Минчов

ВАЗОВ Іван Минчов (Вазов Иван Минчов; 27. 06. 1850, м. Сопот, Болгарія – 22. 09. 1921, Софія) – болгарський письменник, громадський діяч. Почес. чл. Болгар. АН (1921). Навч. в єпарх. училищі (м. Пловдив, Болгарія, 1866–67). Брав участь у нац.-визв. русі, в антитурец. Квітнев. повстанні 1876, після поразки якого емігрував до Румунії. Настрої і події цього періоду відображ. у поет. зб. «Пряпорец и гусла» (1876), «Тъгите на България» (1877), «Избавление» (1878; усі – Бухарест) та низці поем. Від 1885 – у Росії; 1887–89 – в Одесі, де написав частину роману «Под игото» (Софія, 1889–90; укр. перекл. – К., 1950; 1957) про боротьбу проти турец. поневолення. У цей період відвідав Київ. Займав держ. посади (1897–99 – міністр освіти) у Болгарії. Від 1899 зосередився на літ. творчості. Автор проз. зб. «Повести и разкази» (т. 1–3, 1891–93), «Драски и шарки» (т. 1–2, 1893–95), «Пъстьър свят» (1902) та ін.; романів «Нова земя» (1896), «Казаларската царица» (1903); істор.-героїч. драм та повістей; зб. балад «Легенди при Царевец» (1910; усі – Софія). В. – представник крит. реалізму. Першим у болгар. літературі звернувся до жанру роману, розробив його істор. і соц.-побут. різновиди; розвинув жанр. палітру вітчизн. поезії (переважають нац.-патріот. мотиви); збагатив літ. мову, зокрема худож. засобами сатири. Під впливом творчості Т. Шевченка В. написав поему «Грамада» (Софія, 1894) і вірші кін. 70-х – поч. 80-х рр. «Иванка» (1878), «Хубавица» (1879), «Малини» (1880), «Разтъжил се Бунарджикът» (1882) та ін. Встановлено факт творчої спільності між поемою Т. Шевченка «Сон» і поемою В. «В царство на самодивите» (у ст. В. Велчева «Шевченко и българската литература» // «Език и литература», 1964, кн. 3). В. – автор розвідки про М. Костомарова, напис. у 1-й пол. 80-х рр. («Събрани съчинения: В 20 т.», т. 18, Софія, 1957). Укр. мовою твори В. перекладають з 90-х рр. 19 ст.: поет. переклади – П. Грабовського, Д. Білоуса («Поезії», К., 1985; «Легенди

Царевця», К., 2000), Р. Лубківського, В. Колодія; прозові – В. Щурата, К. Млинченка, П. Тичини («Оповідання», К., 1950), О. Копиленка, О. Кундзіча, А. Чердаклі.

Основні твори

укр. перекл. – У ярмі. Х., 1930; Болгарка. К., 1952; Оповідання. К., 1954; Перодряп // Райдуга. 1982. Вип. 3; Белимелець // Книга пригод. К., 1983; Мої пісні // Колодій В. Братерство. Л., 1985.

Рекомендована література

1. Іван Вазов // Тичина П. Вибрані твори: У 3 т. Т. 3. К., 1957;
2. Шпилевая Е. В. Вазов и Украина // Език и литература. 1960. Кн. 2;
3. Гольберг М. Я. Иван Вазов: Життя і творчість. К., 1976.

Бібліографічний опис:

Вазов Іван Минчов / І. А. Стоянов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-32848>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).